

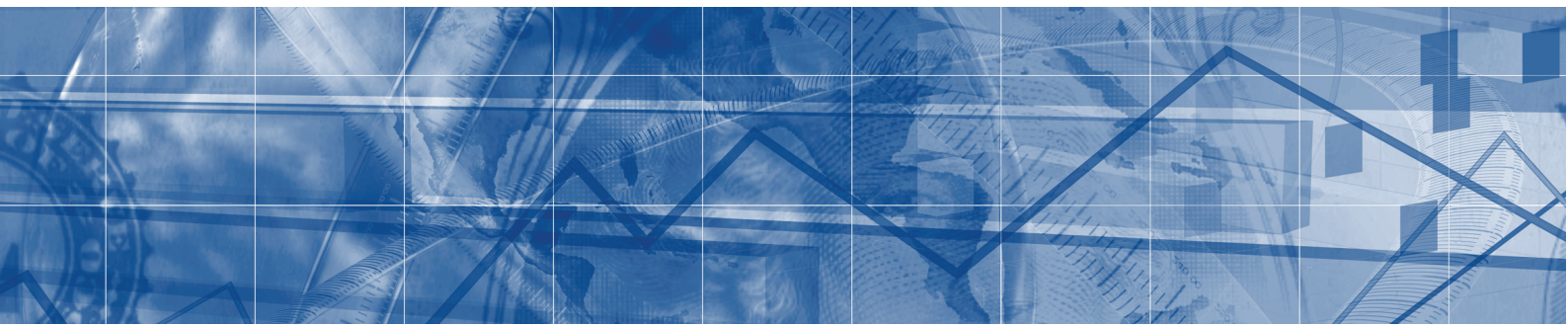

Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця № 3

Журнал

вересень 2025

*Випуск присвячено Міжнародній науковій конференції
з економічного розвитку та спадщини Семена Кузнеця
CED-2025*

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця

**№ 3
вересень 2025
Журнал**

Виходить щоквартально

**Випуск присвячено Міжнародній науковій конференції
з економічного розвитку та спадщини Семена Кузнеця
CED-2025**

**Засновник – ХНЕУ ім. С. Кузнеця.
Видавець – ФОП Стожук А. П.**

**Затверджено на засіданні
вченої ради університету
Протокол № 6 від 29.09.2025 р.**

**Ідентифікатор медіа: R30-02756
(рішення Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
№ 685, протокол № 9 від 7 березня 2024 року).**

Періодичність – щоквартально.
Мова видання – українська, англійська, французька, німецька.

Засновано в січні 2015 року згідно з рішенням вченої ради.

Редакційна колегія

Пилипенко А. А. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ імені Семена Кузнеця (головний редактор)

Бриль М. С. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Власенко Т. А. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Вовк В. А. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Гриневич Л. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Журавльова І. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Яценко Р. М. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Малярець Л. М. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Назарова Г. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Пушкар О. І. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Тищенко В. Ф. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Чернишов В. В. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Ястремська О. М. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Поштова адреса засновника:

61165, Україна, м. Харків, пр. Науки, 9а, **Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця**

Конт. телефон: (057)702-03-04

Відповідальність за достовірність фактів, дат, назв, імен, прізвищ, цифрових даних, які наводяться, несуть автори статей.

Рішення про розміщення статті приймає редакційна колегія. У текст статті без узгодження з автором можуть бути внесені редакційні виправлення або скорочення.

Редакція залишає за собою право їх опублікування у вигляді коротких повідомлень і рефератів.

У разі копіювання чи передрукування матеріалів посилання на електронний журнал обов'язкове.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи ДК № 4853 від 20.02.2015 р.

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2025

ЗМІСТ

Андрейчиков О. О. Інтелектуальний капітал і цифрова інклюзія: стратегічні орієнтири розвитку ІТ-компаній.....	9
Андрусик Є. В., Гур'янова Л. С. Застосування методів Data Science для гібридної сегментації клієнтів	12
Ачкасова С. А., Вовченко А. О. Запобігання ризику неплатоспроможності підприємств в умовах економічної невизначеності	15
Бай Цзішен. Формування готовності педагогів закладів дошкільної освіти до інновацій.....	18
Balasanian O., Mykhailova L. Competency-based approach to language training of higher education students	21
Balycheva L., Shelkunova N. Historical experience of post-war economic reconstruction as a path to forming Ukraine's recovery strategy	23
Башук І. Г., Безкоровайна Л. В. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством у середовищі інформаційного шуму	26
Bezugla I. Optimizing Cognitive Processes in Language Learning through AI: Insights from French Academic Contexts	29
Березовський П. П., Калашник Н. С. Партнерство влади та бізнесу як інструмент інноваційного розвитку економіки	32
Білоусов С. О. Мікрокреденшали як нова мова глобального академічного співробітництва	36
Близнюк О. В. Аналіз сучасних теорій лідерства.....	38
Боденко А. І. Формування оточуючого середовища релокованих підприємств під впливом заходів державної підтримки	41
Boiko N. Priorities of social development and social enterprise marketing: the Ukrainian context	43
Бондаренко Г. Г., Белявцева В. В. Вплив рівня економічного розвитку на функціонування громадянського суспільства в Україні	46
Brynzа N. Optimising web resources to expand digital accessibility	48
Budreiko M. Social and economic aspects of provision of development of a health system.....	52
Будянська В. А., Почуєва О. О. Цифрові комунікації в управлінні вищою освітою: виклики та перспективи розвитку.....	55
Wang Honghai. Social and communication support of an organization.....	59
Wang Lei. Integration of information technologies into art education: challenges of managing students' independent work	61
Васюк В. В. Компетентнісний підхід в управлінні персоналом	64
Велика О. Ю. Маржинальний прибуток як критерій формування системи мотивації менеджерів з продажів	66
Vizhunov A., Ustimenko A. Theoretical approaches to the formation of corporate safety of organizational development of the enterprise.....	69

Писарчук О. В. Вплив структурних факторів на ефективність фінансування вищої освіти в Україні.....	270
Платухін О. Г. Конвергенція підходів фінансового управління власним капіталом підприємств в умовах трансформаційних процесів.....	273
Позуда О. А. Аналіз теорій і моделей розвитку авіаперевезень: стратегічні орієнтири для післявоєнного відновлення авіаційної галузі України.....	276
Podorozhna M., Kalinkin A. Strategic company development management on the basis of corporate social responsibility.....	279
Пономаренко О. О. Інноваційний менеджмент у системі сучасного бізнес-управління.....	281
Prus P. Developpement des competences numeriques des enseignants de l'enseignement superieur.....	283
Райко Д. В., Дренін І. М. Соціально відповідальний маркетинг як інструмент підвищення довіри до бізнесу у кризових умовах	286
Rykhva V., Solodovnyk G. Deep learning approaches for network traffic anomaly detection.	289
Рожко В. І. Впровадження і оптимізації інструментів digital marketing	291
Самойленко В. В. Розвиток soft skills у професійній діяльності майбутніх фахівців.....	294
Свинаренко Н. О. Соціально-економічне становище західноукраїнських робітників у другій половині XIX – на початку XX ст.: історико-економічні проблеми	296
Svoievolin I. Regression models as a tool for analyzing inbound tourism trends.....	298
Semenchenko A. V. Ethics of communication in the era of artificial intelligence and business digitalization.	301
Сиромолот Е. А., Гавкалова Н. Л. Деякі аспекти функціонування інноваційної екосистеми ХНЕУ ім. С. Кузнеця в умовах оновлення регіонального розвитку України.....	304
Sotnikova Yu., Ivashchenko M. Особливості регіонального розвитку в умовах гібридної війни в Україні.....	307
Sotnikova Yu., Klyzub O. Socio-economic characteristics of military service in Ukraine.....	309
Снопченко М. Ю. Економічний розвиток бізнес-структур у вразливому світі	312
Стрижак О. О., Нестеров М. С. Особливості розвитку туристичних дестинацій в Індустрії 4.0	315
Strokovych H. V., Danko P. I. Development prospects in the context of dynamic technological change.....	318
Сулейманли Фаріф Азар огли. Організаційне забезпечення як складова системи менеджменту університету	320
Tomakh V. Innovative strategies for regional development in conditions of war and post-war reconstruction	324
Us M. Marketing communications and analytical technologies for higher education resilience	327
Ушкальов В. В. Формування навичок доброчесної поведінки як складової соціальної відповідальності майбутнього фахівця.....	330
Чайковський С. Д. Ділова репутація як стратегічний актив готельного бізнесу: моделі вимірювання та оцінювання	332

quality and stock liquidity. *Industrial and Corporate Change*. 2023. Vol. 33. Is. 5. P. 1098–1122. DOI: <https://doi.org/10.1093/icc/dtad053>.

Стаття надійшла до редакції 02.10.2025 р.

АНАЛІЗ ТЕОРІЙ І МОДЕЛЕЙ РОЗВИТКУ АВІАПЕРЕВЕЗЕНЬ: СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ДЛЯ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

УДК 629.7: 338.2

Погуда О. А.

Здобувач вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня
ННІ міжнародних відносин ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Анотація. У статті проведено аналіз базових теорій і моделей розвитку авіаперевезень, оцінено їхню актуальність для післявоєнного відновлення авіаційної галузі України. Запропоновано систематизацію підходів для формування ефективної транспортної політики.

Ключові слова: авіаперевезення, транспорт, післявоєнне відновлення, стратегія, авіаційна інфраструктура.

Annotation. The article analyzes key theories and models of air transport development and assesses their relevance for post-war recovery of Ukraine's aviation sector. The study systematizes approaches for effective transport policy planning.

Keywords: air transportation, transport, post-war recovery, strategy, aviation infrastructure.

Постановка проблеми. У сучасному світі авіаційні перевезення відіграють ключову роль у формуванні глобального економічного простору, забезпечуючи швидкий і надійний зв'язок між регіонами, країнами та континентами. Розвиток цієї галузі став каталізатором зростання міжнародної торгівлі, туризму, інвестицій і культурного обміну. Водночас стрімке зростання обсягів повітряного транспорту супроводжується новими викликами, зокрема, змінами в структурі попиту, зростанням цін на паливо, потребою в декарбонізації та геополітичною нестабільністю. Особливо актуальною ця тема є для країн, що перебувають у фазі післявоєнного відновлення, зокрема, для України, яка має відновити свою авіаційну інфраструктуру. Аналіз теорій і моделей розвитку авіаперевезень дозволяє зрозуміти закономірності еволюції ринку, структуру його мереж, поведінку ключових учасників і механізми адаптації до змін. Застосування як традиційних, так і сучасних підходів спрямоване на формування комплексного підходу до галузі в динаміці. Зважаючи на нові виклики, пов'язані з післявоєнною реконструкцією, диджиталізацією, впровадженням стійких технологій і потребою інтеграції у європейський авіапростір, особливої ваги набуває перегляд існуючих моделей у контексті адаптації до нових реалій. Тому систематизація

знань про теорії та моделі авіаперевезень є не лише теоретично важливою, але й має практичне значення для стратегічного планування, формування транспортної політики та відновлення ринку повітряних перевезень в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика розвитку ринку авіаперевезень є досить важливою, що знаходить відображення у дослідженнях науковців. Зокрема, стратегічному розвитку цієї сфери присвячені роботи Висоцької М. [1], Lohmann G. & Peres de Oliveira R. [2], Смерічевський С. та ін. [3] та ін. Моделі розвитку авіаперевезень розглядаються Liu Y. [4], Вінюков-Прощенко А. [5]. Економіку авіаційної галузі, її аспекти розвитку та специфіку діяльності суб'єктів діяльності розглядає дослідження Vasigh B. та B. Pearce [6]. Ці напрями досліджень свідчать про багатовимірність і складність авіаційного сектора, де перетинаються економічні, логістичні, інституційні та технологічні аспекти. Однак у більшості з них акцент робиться на окремих складових, таких як ринкові механізми, стратегія окремих компаній або інфраструктура. У цьому контексті особливої цінності набуває цілісний аналіз теорій і моделей, які не лише відображають еволюцію авіаперевезень, а й слугують інструментами для прогнозування, моделювання та планування розвитку галузі в умовах динамічних змін.

Мета цього дослідження полягає у порівняльному аналізі основних теорій і моделей розвитку авіаперевезень з урахуванням їхньої релевантності до умов післявоєнного відновлення України та формування на цій основі рекомендацій щодо стратегічного планування у галузі повітряного транспорту.

Викладення основного матеріалу дослідження. Упродовж останніх десятиліть дослідники та практики у сфері авіаційного транспорту запропонували низку теорій і моделей, що пояснюють закономірності розвитку авіаперевезень [1; 3]. Вони охоплюють як структурні аспекти (мережі, хаби, економіка масштабів), так і динамічні зміни (інновації, поведінка споживачів, кризи). Теоретичні підходи, що використовуються у вивченні цієї галузі, різняться за методологією, сферою застосування та рівнем деталізації. Одні моделі орієнтовані на макроекономічні процеси, інші – на логістику маршрутних мереж або управління повітряним рухом.

У контексті цього дослідження важливо провести порівняльний аналіз провідних теорій, які стали основою для формування стратегій розвитку повітряного транспорту як у міжнародному, так і національному масштабі (табл. 1). Це дозволить не лише систематизувати наукові підходи, але й окреслити можливості їх адаптації до умов післявоєнного відновлення авіаційної галузі України.

Таблиця 1

Порівняльний аналіз основних теорій розвитку авіаперевезень

Теорія	Короткий опис	Ключові положення	Переваги	Обмеження
Модель hub-and-spoke	Централізована мережа з головним вузлом-хабом	Зменшення витрат через концентрацію потоків; оптимізація розкладу	Висока ефективність, економія масштабу	Залежність від одного центру; вразливість у разі збою хаба
Гравітаційна модель	Обсяг перевезень залежить від кількості міст та відстані між ними	Подібна до гравітаційного закону Ньютона; широко використовується в логістиці	Простота, доступність даних, гнучкість	Ігнорує фактори інфраструктури та політики
Модель життєвого циклу	Галузь або компанія проходить етапи: зародження → зростання → зрілість → спад	Дає змогу оцінити етап розвитку і прогнозувати наступні фази	Динамічність, стратегічна користь	Труднощі з точним визначенням фаз, відсутність універсальності
Теорія аеротрополісу	Аеропорт стає ядром розвитку міста та бізнесу	Аеропорт як драйвер логістики, інновацій, урбанізації	Поеднання транспорту та міського планування	Потребує значних інвестицій; застосовується переважно в мегаполісах

Водночас варто наголосити, що класичні теорії не завжди враховують реальні сценарії розвитку, зокрема ті, що пов'язані зі швидкими технологічними змінами, кризовими ситуаціями чи специфічними умовами окремих регіонів, таких як повоєнна відбудова України. Саме тому виникає потреба у використанні моделей, які поєднують теоретичні положення з прикладним аналізом, здатні описувати як статичні характеристики мереж, так і їхню еволюцію з часом (табл. 2).

Таблиця 2

Компаративний аналіз моделей розвитку авіаперевезень

Тип	Основні характеристики	Застосування	Актуальність для України
Динамічна мережева модель	Враховує взаємодії між аеропортами, пасажиропотоки, транзитивність	Моделювання розвитку авіамаршрутів (особливо у великих країнах)	Висока – для планування нових маршрутів у післявоєнний період
Імовірнісна модель	Прогнозує стан системи на основі переходів між станами	Оцінка поведінки авіакомпаній або пасажирів	Середня – може бути основою для автоматизованих систем прогнозу
Статична мережева модель	Центральність, зв'язність, щільність	Побудова оптимальних мереж сполучень	Висока – для оцінки поточного стану і реконструкції інфраструктури
Гібридна	Комбінують економічні, мережеві й поведінкові змінні для тестування сценаріїв	Довгострокове планування та stress-testing	Дуже висока – особливо при стратегічному плануванні інвестицій
Технологічно-інституційна	Модернізація систем управління повітряним рухом (ATM)	Реальні системи в США та ЄС	Перспективна – для інтеграції України у європейський повітряний простір

На відміну від загальновідомих теорій, моделі розвитку авіаперевезень зазвичай мають чітке математичне або алгоритмічне підґрунтя. Вони використовуються для симуляцій, прогнозування, оптимізації маршрутів, управління повітряним рухом, а також адаптації до нестабільних умов. Ці моделі поділяються на статичні, динамічні, імовірнісні та гібридні, охоплюючи широкий спектр завдань – від стратегічного планування до оперативного управління.

Систематизація підходів до формування ефективної транспортної політики у сфері авіаперевезень в умовах післявоєнного відновлення України повинна передбачати поєднання теоретичних засад із практичними інструментами моделювання. Насамперед, доцільно використовувати комплексний підхід, що враховує як структурні параметри авіаційної мережі (на основі статичних моделей), так і її поведінкову та динамічну змінність (динамічні й імовірнісні моделі). Необхідно впроваджувати сценарне планування, засноване на симуляційних і гібридних моделях, що дозволяють оцінити наслідки різних стратегічних рішень за умов невизначеності. Важливою є також орієнтація на інституційну гармонізацію з ЄС, зокрема через впровадження стандартів управління повітряним рухом та цифрових технологій. Політика має враховувати відновлення національної мережі авіаперевезень, підтримку регіональних маршрутів, розвиток логістичних хабів і залучення приватних інвестицій. Загалом ефективна транспортна політика повинна базуватись на гнучких, адаптивних і науково обґрунтованих рішеннях, які відповідають сучасним викликам і орієнтовані на довгостроковий розвиток.

Висновки. Післявоєнне відновлення авіаційної галузі України вимагатиме не лише технічної реконструкції інфраструктури, а й перегляду стратегічних підходів до планування, управління та розвитку авіаперевезень. В умовах високої невизначеності, обмежених ресурсів і потреби в інтеграції до європейського авіапростору постає необхідність адаптації найефективніших моделей. Проведений вище аналіз теорій та моделей дозволив виокремити ті, що мають найбільший потенціал для застосування в Україні та сприятимуть розвитку ринку пасажирських авіаперевезень. Такий підхід дозволить створити стійку, ефективну та інтегровану систему авіаперевезень, здатну реагувати на виклики сучасності та сприяти економічному відновленню країни.

Література: 1. Висоцька М. П. Теоретичні аспекти стратегічного розвитку суб'єктів авіатранспортної галузі. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Т. 9. № 2. С. 265–272. 2. Lohmann G., de Oliveira R. Peres. Tourism and passenger air transport: a Horizon 2050 paper. *Tourism Review*. 2025. Vol. 80 (1). P. 181–193. 3. Смерічевський С., Побережна З., Гура С. Розвиток теоретико-методичних основ формування інноваційного потенціалу авіапідприємства. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-41>. 4. Liu Y. Large language models for air transportation: A critical review. *Journal of the Air Transport Research Society*. 2024. № 2. 100024. 5. Вінюков-Прощенко А. С. Вплив еволюції сучасних підходів до довгострокового прогнозування пасажиропотоків та вантажопотоків у проектах концесій аеропортів. *Вчені записки Таврійського Національного*

університету імені В. І. Вернадського. Серія : Технічні науки. 2024. Т. 35 (74). № 3. С. 161–165. 6. Vasigh B., Pearce B. Air transport economics: from theory to applications. Routledge, 2024. 538 p.

Стаття надійшла до редакції 18.09.2025 р.

STRATEGIC COMPANY DEVELOPMENT MANAGEMENT ON THE BASIS OF CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY

UDC 005.21:005.334:658.012.4

Podorozhna M.

PhD, teacher
of the of the Educational and Scientific Institute of International Relations
of Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

Kalinkin A.

Postgraduate (third) educational and scientific level student
of the of the Educational and Scientific Institute of International Relations
of Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

Annotation. The work highlights the influence of corporate social responsibility on the strategic management of the company's processes as a necessary condition for sustainable development of companies. It is also proven that corporate social responsibility, which covers economic, social and environmental aspects, is a key tool for strengthening competitive advantage, risk management, increasing reputation and creating common value for business and society.

Keywords: corporate social responsibility, strategic management, company management, company development.

Анотація. У роботі висвітлено вплив корпоративної соціальної відповідальності на стратегічне управління процесами компанії як необхідну умову сталого розвитку компаній. Також доведено що корпоративна соціальна відповідальність, що охоплює економічні, соціальні та екологічні аспекти, є ключовим інструментом для зміцнення конкурентної переваги, управління ризиками, підвищення репутації та створення спільної цінності для бізнесу та суспільства.

Ключові слова: корпоративна соціальна відповідальність, стратегічне управління, управління компанією, розвиток компанії.

Current trends in globalization and increased competition form new requirements for the management of companies. In these circumstances, the integration of the principles of corporate social responsibility (CSR) into strategic management is of key importance. This approach not only increases business efficiency, but also ensure sustainable growth, strengthening of reputation and trust by society, partners and state institutions [2].